

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๗๔๑/ ๙๕๗๐

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการ The Asia Initiative และการลงนามในปฏิญญา The Asia Initiative (The Asia Initiative Declaration)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙
 ๓. หนังสือตอบรับจาก Global Forum ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐
 ๔. จดหมายอิเล็กทรอนิกส์จาก Global Forum ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕
 ๕. หนังสือเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จาก Global Forum ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕
 ๖. ร่างปฏิญญา The Asia Initiative
 ๗. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๐๗๐๓/๗๐๔ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการ The Asia Initiative และการลงนามในร่างปฏิญญา The Asia Initiative (Asia Initiative Declaration) (ร่างปฏิญญาฯ) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกกรอบความร่วมมือ Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes (Global Forum) ซึ่งเป็นกรอบความร่วมมือเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีระหว่างประเทศขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Cooperation and Development : OECD) (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) และ OECD ตอบรับประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกในลำดับที่ ๑๓๙ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ปัจจุบัน Global Forum มีสมาชิกจำนวน ๑๖๕ เขตเศรษฐกิจ

๑.๒ Global Forum ได้จัดตั้งโครงการความร่วมมือระดับภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีระหว่างเขตเศรษฐกิจ สำหรับภูมิภาคเอเชีย Global Forum ได้จัดตั้งโครงการ The Asia Initiative เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในฐานะประเทศเจ้าภาพ G๒๐ และธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยจัดเก็บภาษีจากเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียที่เป็นสมาชิก Global Forum ได้รับทราบข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนำรูปแบบการแลกเปลี่ยนข้อมูล

/ที่เป็น...

ที่เป็นมาตรฐานสากลให้สามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความโปร่งใสและป้องกันการหลบเลี่ยงภาษีอากรและการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ในการหลบเลี่ยงภาษี โดยมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ (Exchange of Information on Request : EOIR) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติตามมาตรฐาน OECD ที่เรียกว่า Common Reporting Standard (CRS)

๑.๓ Global Forum ได้จัดการประชุม The First Asia Initiative Meeting ควบคู่กับการประชุม G๒๐ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยได้นำเสนอรายละเอียดโครงการ The Asia Initiative และร่างปฏิญญาที่จะเชิญให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังของเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียที่เป็นสมาชิก Global Forum ร่วมลงนามเพื่อเข้าเป็นสมาชิกโครงการ The Asia Initiative (ร่างปฏิญญา) โดยมีผู้แทนหน่วยจัดเก็บภาษีของเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว จำนวน ๑๘ เขตเศรษฐกิจ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน จอร์เจีย ฮังการี อินเดีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี มาเก๊า มาเลเซีย มัลดีฟส์ มองโกเลีย ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ และไทย (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการ The Asia Initiative ต้องเป็นหน่วยจัดเก็บภาษีของเขตเศรษฐกิจที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียที่เป็นสมาชิก Global Forum และจะเข้าเป็นสมาชิกโครงการ The Asia Initiative อย่างสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อมีการลงนามในร่างปฏิญญา โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

Global Forum ได้มีหนังสือเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้เข้าร่วมพิธีลงนามในร่างปฏิญญาฯ ในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ณ เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย พร้อมทั้ง การเข้าร่วมการประชุมโต๊ะกลม The G๒๐ Ministerial Symposium on Tax and Development (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕) โดยหากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไม่สามารถเดินทางไปเข้าร่วมพิธีลงนามดังกล่าวได้สามารถลงนามในร่างปฏิญญาฯ ที่ประเทศไทย และนำส่งปฏิญญาฯ ฉบับที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงนามแล้วผ่านช่องทางการทูตให้อัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อเข้าร่วมพิธีส่งมอบปฏิญญาดังกล่าวให้แก่คณะเลขานุการ Global Forum ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงต้องดำเนินการเสนอเรื่องเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยเร็วเพื่อจะได้แจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จก่อนวันพิธีลงนามในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ โครงการ The Asia Initiative มีระยะเวลา ๔ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ (ค.ศ. ๒๐๒๒) ถึงปี ๒๕๖๙ (ค.ศ. ๒๐๒๖) เขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียทั้งหมดที่เป็นสมาชิก Global Forum ได้รับเชิญให้เข้าร่วมโครงการดังกล่าวโดยการลงนามในร่างปฏิญญาฯ ที่กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรฐานสากลด้านความโปร่งใสทางภาษีที่ Global Forum กำหนดอย่างเต็มศักยภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อจัดการหลบเลี่ยงภาษีและการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศที่ผิดกฎหมาย รวมถึงการสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นภายในประเทศผ่านความร่วมมือระหว่างสมาชิกในภูมิภาคเอเชียในการร่วมกันกำหนดมาตรฐานเพื่อสร้างความโปร่งใสทางภาษีที่สอดคล้องกับมาตรฐานของ Global Forum การร่วมกันจัดกิจกรรมพัฒนาขีดความสามารถของหน่วยจัดเก็บภาษีในภูมิภาคเอเชีย และการใช้ประโยชน์สูงสุดจากการเข้าร่วมเป็นภาคีในความตกลงพหุภาคี

ว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี (Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters : MAC) (ความตกลง MAC) ผ่านความร่วมมือระหว่างสมาชิก (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖)

๔.๒ โครงสร้างการบริหารโครงการ The Asia Initiative คือ ประธานร่วม (Co-chair) เป็นเจ้าหน้าที่ระดับสูง (Senior Official) จากหน่วยจัดเก็บภาษีหรือกระทรวงการคลังที่ได้รับการแต่งตั้งจากสมาชิกเพื่อปฏิบัติงานเป็นเวลา ๒ ปี ทำหน้าที่พิจารณาแผนการปฏิบัติงานประจำปี และแผนการประชุมระหว่างสมาชิกเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สำหรับปี ๒๕๖๕ สาธารณรัฐอินโดนีเซียในฐานะเจ้าภาพ G๒๐ ได้รับการเสนอให้เป็น Ad hoc Chair และเป็นประธานร่วมในปี ๒๕๖๖ โดยมีคณะเลขานุการ Global Forum เป็นฝ่ายเลขานุการของโครงการดังกล่าว

๔.๓ โครงการ The Asia Initiative ถือเป็นกรอบความร่วมมือในระดับภูมิภาคที่มีได้เป็นพันธมิตรเพิ่มเติม ไม่มีภาระผูกพันหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกของโครงการ โดยเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียทั้งหมดที่เข้าร่วมการประชุม The First Asia Initiative Meeting ได้ตอบรับการเข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการดังกล่าว

๕. ผลกระทบ

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการ The Asia Initiative ของประเทศไทยจะส่งผลในทางที่ดีต่อประเทศไทย ดังนี้

๕.๑ ปัจจุบันประเทศไทยเป็นสมาชิก Global Forum และเป็นภาคีความตกลง MAC ด้วยแล้ว การเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการ The Asia Initiative จะช่วยสนับสนุนให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการดำเนินการด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอและการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงินแบบอัตโนมัติตามมาตรฐาน CRS ให้เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้การบริหารจัดเก็บภาษีระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงใช้ประโยชน์อย่างสูงสุดจากการเป็นภาคีความตกลง MAC ผ่านความร่วมมือในระดับภูมิภาค

๕.๒ การแสดงจุดยืนสำคัญในการยกระดับการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีระหว่างประเทศของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และร่วมกำหนดกรอบแผนงานระดับสูงในการพัฒนาด้านความโปร่งใสทางภาษีในภูมิภาคเอเชียและการพัฒนาขีดความสามารถ (Capacity Building) ในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๕.๓ การศึกษาเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ในการบริหารจัดการเก็บภาษี รวมถึงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีระหว่างประเทศ ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งการสร้างแพลตฟอร์มกลางในภูมิภาคเอเชียเพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศ ได้แจ้งความเห็นในเรื่องดังกล่าว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗) ดังนี้

๖.๑ ประเด็นสาระตงและถ้อยคำ

การเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการ The Asia Initiative จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการเก็บภาษี และต่อยอดความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสากลภายใต้ Global Forum จึงไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระตงโดยรวมของร่างปฏิญญาฯ หากกรมสรรพากรในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ตามอำนาจหน้าที่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอนุสัญญาพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว และหากร่างปฏิญญาฯ มีการปรับแก้ไขให้กรมสรรพากรในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องพิจารณาให้ร่างสุดท้ายเป็นไปตามแนวทางข้างต้นด้วย

๖.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างปฏิญญาฯ เป็นการแสดงเจตนาารมณืทางการเมืองในระดับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อเน้นย้ำความสำคัญของความโปร่งใสทางภาษีและการปฏิบัติตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้องของ Global Forum โดยสมาชิกโครงการ The Asia Initiative จะได้รับการสนับสนุนด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ เนื้อหาของร่างปฏิญญาดังกล่าวไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างปฏิญญาฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ตาม โดยที่การลงนามในร่างปฏิญญาฯ เป็นการเข้าร่วมสมาชิกในโครงการ The Asia Initiative ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงควรพิจารณาเสนอร่างปฏิญญาดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๗. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงการคลัง พิจารณาแล้ว เห็นว่า การเข้าร่วมเป็นสมาชิกโครงการ The Asia Initiative จะส่งผลในทางที่ดีต่อประเทศไทยในการดำเนินการด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีระหว่างประเทศของประเทศไทย และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามรูปแบบมาตรฐานสากลกับสมาชิก The Asia Initiative ในภูมิภาคเอเชีย ดังนั้น จึงเห็นควรนำเสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกในโครงการ The Asia Initiative ของ Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes

๗.๒ ให้ความเห็นชอบในสารัตถะของร่างปฏิญญา The Asia Initiative และให้แก้ไขได้กรณีที่มีการแก้ไขในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย

๗.๓ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงนามเป็นผู้ลงนามในร่างปฏิญญาตามข้อ ๗.๒

๗.๔ ให้กระทรวงการต่างประเทศนำส่งปฏิญญาฉบับที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลงนามแล้วผ่านช่องทางการทูต เพื่อให้เอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐอินโดนีเซียเข้าร่วมพิธีส่งมอบปฏิญญาดังกล่าวให้คณะเลขานุการ Global Forum ในวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ณ เกาะบาหลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางของเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐอินโดนีเซียและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร

ศูนย์ปฏิบัติการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๘๖๓๙ โทรสาร ๐ ๒๖๑๗ ๓๖๔๓